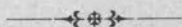

Planinski Vestnik.

Glasilo Slovenskega planinskega društva.

Št. 9, 10.

V Ljubljani oktobra 1902.

Leto VIII.

S cepinom in vrvjo.

Spisal I. M.

(Dalje.)

8. Schnalserska dolina.

Potoki, deroči z ledenega pobočja gore Weisskugel, so v teku tisočletij izdolbli v trdi granit več dolgih in globokih dolin. Najlepša in tudi najzanimivejša med njimi je gotovo Schnalserska dolina. Hoja po dolinah ni gotovo nič prijetnega za hribolazca, ki je zlezel s strmih vrhov. Poprej je lazil po stenah in ledenikih, gledal svet z drznih ostrin, dobival vsak hip nove vtiske, zrl nove prizore, sedaj se pa mora truditi po strmih in slabih kolo-vozih in obračati hrbet ledenikom, katere je ravnokar zapustil. Skoraj vselej sem občutil te neprijetnosti tudi jaz, kadar sem se vračal po kaki stranski dolini v glavno. Toda pot po Schnalserski dolini mi je ostala v najlepšem spominu. Raznoličnost doline, zgodovinsko imenitni kraji in pa tudi družba, v kateri sem potoval, vse to je pripomoglo, da sem se začudil, ko sem zagledal nad seboj grad Juval, ki straži vhod iz Vintschgauske doline v Schnalsersko.

Ko me je vodnik zapustil, sem hitel navzdol in kmalu pri-tekkel po zmernih ovinkih v dolino. Tu leži malo selišče Kurzras (2010 m); lične hišice leže sredi travnikov kakor na širni zeleni preprogi. Med njimi se odlikuje Gampenova gostilna s svojo velikostjo pa tudi — draginjo. Jaz se nisem v njej prav nič mudil, marveč sem jo odkuril urno dalje, ker nisem hotel zamuditi kosila v vaši Unsere liebe Frau. Morda se Frideriku S praznim žepom ni posebno bolj mudilo, ko je hitel skozi isto dolino v Meran na deželni zbor. S Hochjocha je namreč šel čez Finailjoch (3200 m) in skozi dolino istega imena mimo jezera Finailsee na Finailhof (1947 m), ki je najvišja kmetija v tem kraju. Tu je nekoliko počival in obedoval, in sicer iz lastne srebrne posode, katero je pustil svojemu kučegazdi za spomin. Menda se mu je tako mudilo, ker ni utegnil čakati, da bi mu jo pomili. Na žlici je vdolbeno jagnje z bandercem. Gotovo je to tisto jedilno orodje, katero je

papež Ivan XXIII. podaril Frideriku, ker ga je spremljal v Konstanco. To zgodovinsko znamenitost ti gospodar še dandanes rad pokaže, ako se potrudiš na njegovo visoko posestvo. Pokaže ti ponosno tudi srebrn kozarec, katerega je baje Friderik podaril njegovemu pradedu. Kozarec je narejen v romanskem slogu in ima na dnu napis: „Moneta nova Thuricensis civitatis imperialis“. Na zunanji strani se pa šteperja orel nekdanjega rimskonemškega cesarstva z napisom: „Domine, conserva nos in pace“. Dno je torej najbrže kak spominski tolar. Tudi letnica 1567 se še dobro pozna. Zatorej ga Friderik gotovo ni mogel pustiti, ko je 151 let poprej tod bežal. Sploh imajo po dolini več takih kozarcev, o katerih Schnalserci trdijo, da jih je Friderik pustil. Toda jaz jim ne verujem; zakaj, dasi nisem zgodovinar, vendar smelo trdim, da Friderik gotovo ni utegnil kakor krošnjar Schnalsercem prodajati kozarcev. To mnenje sem tudi glasno povedal pri „Orlu“, pri „Naši ljubi gospe“ nekemu turistu, lačnemu in žejnemu zgodovinskih dogodkov, ki nam je vse to naklatil in se s tem ponašal, da je zjutraj obiskal Finailhof. Moji tovariši so mi glasno pritrjevali in zgodovinar je bil pobit.

Jaz nisem bil tako radoveden, da bi plezal na Finailhof gledat žlice in nože; saj jih v Ljubljani po izložbah lahko vidim še več in tudi lepših. Mahal sem jo kar hitro dalje in prišel k „Naši ljubi gospe“ ravno h kosilu. Tu so me sprejeli z glasnim krikom in vikom znanci iz kuratove gostilne v Gurgelu. Skoraj vsa družba je bila skupaj. Prenočili so tudi v hospicju, potem so pa šli čez Hochjoch v dolino. Seveda so me vpraševali, kaka je bila pot, in jaz sem jim pravil in pravil, da se mi je skoraj juha shladila. S svojim pripovedanjem sem si pa zaslužil častno ime „Bergfex“ ali kratko „Fex“. Tudi drugi so imeli že bolj ali manj častne priimke. Württemberžan si je zaslužil ime „Jochfink“, ker se je izdal, da lazi samo po prelazih; nekega dolgina iz Vorarlberga so nazvali Scesaplana, ker o drugi gori sploh ni hotel govoriti; neki Bavarec je dobil ime „Kindel“, kar je v Monakovem menda zelo navaden priimek, majhen, debel Berlinec je pa prišel vsled svojega navdušenja za lepoto narave do imena „Jottvoll“. Kadar je namreč zagledal kaj lepega, in pri njem je bilo vse lepo, celo zrak, je začel goniti svoj „jottvoll“ in „jöttlich“. Potem vam moram še predstaviti „Zillerthalca“, majhnega, čokatega moža, ki je venomer godel v brado: „Ja, Zillerthal ist mein Freud“ in si tako pošteno prislužil svoje lepo ime. V Kurzrasu se jih je oprijel tudi zagorel Lah, ki so ga krstili za „Compareta“, ker je vsakemu rekel „compare“.

Po kosilu smo legli na solnce, ker nam je bilo v senčnati lopi premraz, čeprav je poletno solnce pošiljalo svoje vroče žarke na zemljo. „Naša ljuba gospa“ leži namreč še 1452 m visoko in ima kaj hladno podnebje, ker pišejo z bližnjih ledenikov mrzli vetrovi. Edino sadno drevo v vasi, košata jablana, stoji pred šolo. Njen sad doseže debelost borovnice. Ko smo se nadremali in nasmeljali raznim dobrim in slabim dovtipom, smo se odpravili po dolini navzdol. Za zabavo med potjo je najbolj skrbel Compare s svojo laško nemščino in s copatami, ki so vzbujale zavist zlasti

v Scesaplani. Compareta so namreč črevlji ožulili, zato jih je privezal rajši na nahrbtnik in nataknil svoje lahke rumene copate. Ta nežna obutev je sicer jako koristna za dom, nikakor pa ne za Schnalsersko dolino; vsaj naš Compare je to izkusil do dobrega.

Schnalserci so neki jako svobodoljubni in dajejo tudi hudo-urnikom in potokom iste pravice, katere imajo sami. Slabe posledice te svobodoljubnosti se pa kažejo v tem, da dero vode čez kolovoze skoraj vsakih 100 korakov. Z močnimi gorskimi črevlji smo jih lahko prebredli; Comparetu se je pa huda godila, ker take lepe stvarce, kakor jih je on imel na „pedalih“, niso nepremočljive.

Pridemo do precej širokega potoka. Mi kar poskačemo črez; če je tuintam kdo stopil malo v vodo, mu ni dosti škodovalo. Compare je bil pa revež, in ako bi mu bila kaka ciganka proro-kovala, kaj se mu pripeti v Tirolskih gorah, gotovo bi nikdar ne bil zapustil pestrih planjav italijanskih. Toda nesreča nikdar ne počiva, posebno pa ne v gorah, zlasti če hodi kdo po njih v copatah. Compare je previdno skakal na kamene, ki so gledali iz potoka, mi smo pa na bregu občudovali njegovo spretnost in gibčnost. Stal je že na zadnjem kamenu in iskal ravnotežja kakor plesalec na vrvi. Imel je do brega le še dober skok, toda ta je bil zanj usoden. Jochfink mu pomoli v svoji preveliki postrežljivosti palico, da bi lože skočil. Compare prime za njeno kljuko. Jochfink potegne in odleti nazaj s samo palico v roki, Compare pa telebi z razsajeno kljuko v potok. Toda tudi v največji nevarnosti ne pozabi svojih copat. Visoko dvigne noge nad vodo, da bi se cipe-lice ne zmočile, toda — prepozno. Valovi jih že neso v veselem plesu navzdol.

Tovariši skočijo z veliko radostjo po Compareta in ga tirajo iz potoka, jaz pa hitim urno za copatami. Srečno ujamem s cepinom obe, toda žal, ena je izgubila podplat. Daleč doli se je še enkrat zazibal na svetlikajočih se valovih, potem je pa izginil za vselej. Ponosno prinesem otete copate Comparetu; toda ta jih ni bil prav nič vesel. Žalostno jih je vzel in se šel za grm preobleč, ker je bil moker kakor miš. Vsi smo obžalovali žalostno usodo copat, le Scesaplani se je svetil obraz veselja, saj je bil predmet njegove nevoščljivosti pokončan. Sklenili smo pa vendar z večino glasov, da se mora glavni krivec Comparetove in njegovih copat nesreče kaznovati. Kriva je bila sicer kljuka, ker se je razsajala, potok, ker je odnesel podplat, najbolj kriv se nam je pa zdel Jochfink, ker je ponudil palico Comparetu.

Naprej je seveda bilo treba sestaviti sodni zbor, in to častno nalogo smo poverili mirnemu Zillerthalcu, ki niti v tako žalostnem slučaju ni nehal godrnjati svoje himne „Ja, Zillerthal...“ Iznebil se je svoje naloge v splošno zadovoljnost. „Fex,“ je rekel važno, „naj bo predsednik sodišča, in kar je še drugih sodnih ljudi treba, vse v eni osebi, in sicer zato, ker je bil danes zjutraj visoko nad nami na Weisskugel. Zagovornik naj bo Scesaplana, ker je tako zavistno gledal copate; gotovo bo dobro zagovarjal svojega klienta. Jottvoll naj bo državni pravnik, ker za kaj drugega ni porabiti, jaz bom pa zastopal porotnike“.

Odložili smo torej nahrbtnike. Jaz sem porinil cepin v močvirnato zemljo in sedel na njegovo lopato, da sem nekoliko vzvišeno nad drugimi sedel, kakor se spodobi predsedniku; drugi so pa posedli okrog mene po skalah. Samo Jochfinku nismo kot krivcu privoščili „stola“, zatožne klopi pa nismo imeli. S povešeno glavo je stal žalostno pred nami, in Scesaplana ga je zamanj tolažil, češ, da se vse dobro izide.

Obravnava se prične.*)

Jaz vstanem in izpregovorim rekoč: „Vsi se gotovo zavedamo važnosti te obravnave in velike svoje odgovornosti. Zato se obravnava ne sme motiti s kašljanjem, usekovanjem in z drugimi podobnimi nemiri. Zato vas pozivljam, gospoda, da sedaj to storite, da vas pozneje ne bo potreba k temu silila; isto storiti dovoljujem tudi krivcu. Občinstvu pa — na reber za nami se je priklatilo med tem nekaj koz — zabičujem največji mir; pri najmanjšem šumu ukažem izprazniti galerijo“.

Ko smo se odkašljali in nakihali, povzamem zopet besedo in izpregovorim nekako takole: „Cela zadeva nam je dobro vsem znana, zato ne potrebujemo nobene priče. Osebo krivčevo vsi poznamo in njegovo krivdo tudi. Da pa bode gg. porotnikom stvar še bolj jasna, dam besedo državnemu pravniku g. Jottvollu“.

Jottvoll vstane, pogleda ponosno po občinstvu — po kozah in zine: „Gospoda, besed ne bom tratil. Krivda obtoženčeva je jasna kakor beli dan. Compare nam je znan kot spreten skakalec; ako bi ga obtoženec ne bil s palico zmotil in tako v nesrečo spravil, bi bil gotovo skočil srečno na breg. Dalje je moral obtoženec vedeti, da se njegova kljuka razsaja, in če ni vedel, je njegova krivda tem večja, ker mora gospodar svoje stvari poznati. Da, jaz trdim in zatrjujem — govornik govori z velikim patosom — da je obtoženec vedel za usodno napako svoje palice in nalašč — občinstvo je vsled gromovitega glasu ostrašeno zbežljalo — ponudil Comparetu kljuko in palico tako potegnil, da se je morala razsaditi. In posledice tega lopovskega čina poznate vsi. Compare se mora sedaj sušiti za grmom in copate bi bile postale žrtev nenasitnih valov, ako bi jih ne bil naš predsednik, g. Fex, rešil z nevarnostjo lastnega življenja. Vkljub temu je škoda velika, ker so en podplat odnesli požrešni valovi. In tudi kar je rešenega, ni več tako, kakršno je bilo. Kako so bile cipelice popreje lepe, da, „jöttlich“, „jottvoll“ so bile, sedaj pa... Poglejte jih, tam na grmu jih suši ubogi naš Compare; niti poznati jih ni več. Zatorej, gg. porotniki, spoznajte obtoženca krivega in dajte tako zadoščenje Comparetu, njegovim nesrečnim copatam in od zlobnega Jochfinka teptani pravici!“

Tako je govoril Jottvoll in sedel zavestno, češ, dobro sem se odrezal.

(Dalje prih.)

*) Obravnavo zato tako natanko popisujem, da bo vsak vedel, kako mora ravnati v podobnem slučaju. Tudi jurist se lahko iz nje nauči marsikaj, n. pr. kako se obravnava pravično, hitro in z malimi stroški izvedejo.

Na Vezuv.

Spisal Ljudevit Stiasny.

Ko sem si bil ogledal znamenitosti mesta Rima, sem se napotil s slovenskim pisateljem Ivanom Prijateljem na kolodvor. Tu hočeva vzeti bilet do Neapolja, oziroma do Vale di Pompeji in nazaj. Uradnik pa nama pove, da se bileti za znižano vožnjo dobijo le pri neki tvrdki v mestu. Kreneva torej zopet v mesto, kjer si kupiva bilet, a tu nama tudi povedo, da odide tak vlak v Neapolj šele čez dva dni. Treba je bilo torej še dva dni čakati v Rimu, kar sva rada storila.

Čez dva dni potujeva proti polnoči zopet na kolodvor. Tu je bilo treba v prvo preskrbeti si pri biletih vpis, dokoder se bova peljala. Kdor potuje po Italiji z okrožnim ali znižanim voznim listkom, si mora pred vsakim nastopom svoje nove vožnje na kolodvoru preskrbeti vpis, dokoder se pelje. Ako to pozabi, je njegov vozni list brez vrednosti ter mora plačati kazen. Na večjih kolodvorih imajo za to poseben oddelek (*viaggi circolari*).

Razume se, da ta predpis za potnika ni posebno prijeten; osobito ker ga mnogokrat zlorabijo uradniki v svojo korist. Če se oglasiš pri uradniku v „*viaggi circolari*“, se ti lahko zgodi, da se ta obregne nad teboj, češ, da se s tem vlakom ne smeš peljati, ampak šele drugi dan. Ako pa pošlješ potem svoj bilet po portirju uradniku v podpis z bakšišem, podpiše ti ga takoj. Kdor pa tega ne ve ali ne zna uporabljovati bakšiša, ta mora zaostati ter ima potem še večje stroške. Res lepe razmere!

Tudi oni, ki si kupi bilet na italijanskih kolodvorih, mora pri plačevanju dobro paziti, ker nerednosti niso redke. Razen cen, naznačenih v „*orario*“ ter na biletih, vračuni kasir še kolkovino v znesku 5 centimov in zraven še davek, ki znaša pri osebnih vlakih za vožnjo nad 29 km 1 $\frac{1}{2}$ %, a pri brzovlakih 1—20 $\frac{1}{2}$ %. Nič lahko ni torej izračuniti, koliko se mora pravzaprav plačati. Paziti se mora torej, da se ne dobi premalo ali celo napačnega denarja. Ko sem vzel na zadnjem popotovanju v Benetkah bilet do Pontebe, sem dal kasirju, ker mi je zmanjkalo italijanskega denarja, en francoski zlat za 20 frankov. Prosil sem ga, naj mi da nazaj 10 frankov v zlatu, toda izgovarjal se je, da nima francoskega denarja. Ker mi je zaračunal napoleondor za 20 lir, sem izgubil pri menjanju 1 krono 40 vinarjev. Razen tega pa sem zapazil pozneje, da mi je dal blagajnik dve liri, ki sta bili že iz „kurza“. Na Laškem namreč lir, ki so bile kovane pred l. 1862., ne sprejemljejo, čeprav so ravno take kakor dosedanje ter se le po letnici od pravih razločujejo.

Ko nama je torej uradnik podpisal vozna listka, poiščeva vlak, ki bi naju popeljal v Neapolj. Vagon je bil kaj pripraven in udoben in potnikov prav malo. Že sva mislila, da se zdajinzdaj odpeljemo, ko vstopi kondukteur ter zahteva vozna listka. Ko pokaževa vsak svojega, zahteva kategorično, da morava iz tega vlaka, ter nama pokaže neki drug vlak. Ker je bilo namreč mnogo potnikov, so bili priredili dva vlaka. Množica potnikov je sedela

že v drugem vlaku in le težko sva dobila še prostora. Kmalu potem se odpeljemo ob 23. uri 50 minutah. Komur se to zdi čudno, temu moram povedati, da v Italiji štejejo na železnicah ure od polnoči do polnoči.

Med vožnjo si ogledujem vagon, ki je bil takšen, da bi ga Italijani lahko poslali v svetovno razstavo v Pariz, da bi kazali tam, kakšen ne bi smel biti dandanes noben železnični vagon. Da bi se kaj odpočila v tem vagonu, o tem ni bilo govora. Razen tega pa je bilo silno soparno, da so se celo Italijani zelo potili. Med potom je izstopilo mnogo potnikov, a drugi so zopet vstopili. Prepričal sem se kmalu, da to niso bili samo potniki do Vale di Pompeji, temveč da so kondukerji potisnili v ta vlak vse one, ki jim nis o dali mastnega bakšiša. Da, kdor hoče v Italiji dobro potovati, t^a ne sme ščediti bakšiša.

Iz Rima v Neapolj je 249 km, ki bi jih naš vlak moral prevoziti v nekaj več nego v 6 urah. Da pa bomo imeli izdatno zamudo, to smo vedeli že naprej. Da pride eno uro vlak prepozno, to v Italiji ni mnogo; kajti vozni red je tu le siva teorija. Kak tuj pedant se pač jezi nad temi zamudami, domačini pa že z njimi računajo. Celó smešno se jim zdi vse to ter čitajo na voz ovih R. M. in R. A., kar pomeni Rete Mediteranea in Rete Adria tica, smejoč se: ritarda multo in ritarda assai, to je: zapozni se obilo, zapozni se zelo. Da smo torej na nekaterih manjših postajah postali dolgo časa, temu se že nismo čudili, enkrat pa obtiči vlak kar zunaj postaje. Ker nismo vedeli, kaj to pomeni, smo večinoma izstopili. Trpelo je dolgo, predno je prihrpel „dirrettissimo“, ki smo ga čakali. Med tem časom je mladina pohajkovala po bližnjih travnikih, trgala cvetlice ter jih vezala v šopke. Starejši pa so začeli kar na progi balinati. Ko pa je prihrpel „dirttissimo“, smo ga pozdravili z glasnim vpitjem in neki šaljivec je vrgel svoj šopek v mimo drdajoči vagon črnooki Italijanki v naročje, za kar se je zahvalila z ljubkim nasmehom. Potem pa smo se polagoma odpeljali.

A ni mi bilo žal te zamude, saj smo se peljali mimo mičnih krajev s slikovitimi okolicami in s starodavnimi mesti. Na gričih smo videli divnoromantične ostanke starodavnih gradov, a vlak nas je popeljal skozi zelo rodovitno Campagno Felice in dalje skozi bogato obsajeno Terro di Lavoro. Ne imenujejo zastoj te pokrajine vrt Italije.

Žal pa, da vreme ni bilo posebno ugodno. Črni oblaki so se vlačili po nebu in bati se je bilo, da začne kmalu deževati. Z I. Prijateljem sva ugibala, kaj nama je storiti, ali naj izstopiva že v Neapolju, ali naj se peljeva dalje proti Pompeju in potem kreneva takoj peš na Vezuv. Radi dvomljivega vremena se odločiva za prvo.

Ko si izbereva v potnem voditelju primeren hotel in izstopiva v Neapolju, jo ubereva kar v mesto. Srečno poiščeva tu po planu dotično ulico, v kateri je bil najin hotel, in že sva gledala na hišne številke, kje je naša gostilnica... Toda ne boš! V Italiji

je še malokateri tujec sam prišel do hotela, zato sva končno tudi midva korakala v družbi raztrganega in zamazanega fakina. Vse ugovarjanje ni nič pomagalo. Spremil je naju do gostilničarke že zaradi tega, da je dobil od nje obligatni bakšiš.

Takoj po prvem zajutrkju greva v mesto, da si ogledava vse znamenitosti. Kdor pa je bival nekoliko dni poprej v Rimu, temu ne nudijo razne zbirke v Neapolju posebno veliko. Razen nekaterih slovečih kipov v muzeju so pač najbolj zanimive pompejske freske in mozaiki.

Pri muzeju in pri drugih zbirkah se mora plačati v Neapolju večinoma vstopnina, katero vsak odšteje rad že radi tega, da v miru ogleduje razne zbirke. Na ulicah pa nimaš niti trenutka miru. Povsod te nadlegujejo razni prodajalci na tako vsiljiv način, da presega že vse meje.

Popoldne si ogledava še nekatere znamenitosti v mestu, poskuša se seznaniti s sicer zanimivim pouličnim neapoljskim življenjem, a razen tega sva hotela uživati toliko opisovano in opevano krasoto mesta. Toda vreme je bilo neugodno in mesto na naju ta dan ni napravilo posebnega vtiska.

Zvečer sva šla v Gallerijo Umberto I., ki spominja na Gallerijo Vittorio Emanuele v Milanu. 147 m dolgo poslopje s štirimi vhodi ima fine restavrance, varieté-teatre, kavarne in krasna ogledna okna. Ker je vse poslopje pokrito z oblokom iz železja in stekla ter je zvečer krasno električno-razsvetljeno, se zbira v njem osobito ob slabem vremenu mnogo občinstva.

Drugo jutro, dne 5. maja 1900. l., sem vstal zelo zgodaj, da se prepričam, ali še dežuje. Deževalo sicer ni več, toda vreme je bilo še vedno dvomljivo. Vkljub temu skleneva, da pojdeva že ta dan na „ponos in strah Neapolja“, na Vezuv, saj je razgled z gore po dežju najkrasnejši.

Da bi prišla o pravem času na kolodvor, si najameva izvoščeka. Ta naju pregovori, da naju zapelje naravnost v Resino. Ta voznja nama vendar ni nič kaj ugajala. Vozila sva se namreč ves čas po slabi, blatnasti cesti. Razen tega je bil osobito začetkoma v predmestju tak smrad, da sem moral zapaliti papirosko. Pač pa je bilo zelo zanimivo, opazovati na cesti spodnjeitalijanski tovorni voz, v katerega vprežejo vstric osla, konja in vola, ki pa se med seboj dobro razumejo. Razgleda nisva večinoma imela, ker ga zapirajo tudi proti morju skoro ves čas visoka poslopja, imenovana granuli, v katerih so bila poprej žitna skladišča. Čez 4 km je vas San Giovanni a Teduccio z mnogimi vrtovi. Zanimale so naju tu najbolj ravne orijentalске strehe. Tu smo že v področju Vezuva. Na pobočju vidimo olivne gozde, kaktuse in slikovito raztresene pinije. Za malo časa se pretrgajo hiše, potem pa smo zopet v mestu Portici. Semintja se vidi tu, kako sušijo makarone. Mimo lepih vil in krasnih vrtov se pripeljemo malo nato v Resino. Tu se nama ni zljubilo pozvedovati po ostankih mesta Herculanium, temuč šla sva takoj v officino delle guide, da si najameva vodnika. Kupiva si še jaje in nekaj drugih stvari, potem pa hajdi na goro!

Nameraval sem začetkoma iti na Vezuv brez vodnika, saj se ga skoro ne izplača najemati na 1300 m visoko goro, o kateri sem imel dober zemljevid, osobito ker se mora itak do kratra iti v spremstvu obligatnega vodnika. Drugi turisti pa so mi to odsvetovali, češ, da Italijani potem strašno nadlegujejo turista ter da potem turist ni niti svojega življenja varen. No, tudi z vodnikom so naju dovolj nadlegovali! Ponujali so nama osla, za katerega so zahtevali pet lir, beračili, da je bilo joj. Prav vesel sem bil, da je bilo že konec ozke, smrdljive ulice ter da smo prišli na cesto, ki vodi na levo iz Resine v dolgih serpentinah na goro. Imeli smo kmalu krasen razgled na slikovito pristanišče Portici, a cesta se je vila mimo bogatih vinogradov, kjer rodi izborno vino Lacrimae Christi. Kmetje so ga nama ponujali v steklenicah po eno liro. Vodnik nama je odsvetoval ga kupiti, češ, da se dobi tudi na vrhu pri vodnikih. No, dobila sva ga pač, toda plačati sva morala še enkrat toliko zanj.

Dolgo časa nismo hodili po cesti, temuč že čez četrto ure jo krenemo na desno po stezi skozi bogate vinograde. Stara državna cesta pelje mimo observatorija, a nekoliko dalje je nova Cookova cesta, po kateri mora plačati vsak, tudi če peš hodi, po pet lir. Dobra vozna cesta vodi do 800 m višine, a od tod 400 m više železnica. Nova vozna cesta kakor tudi železnica sta monopol znane tvrdke „Cook in sin“, ki si je izposlovala tudi pravico za direktno železnico iz Neapolja na Vezuv. Za vožnjo do železnice iz Neapolja ter po železnici se plača za tja in nazaj 21 lir. Kdor gre peš po novi cesti, pa plača pet lir, a za železnico 18 lir, torej več nego oni, ki se vozi ves čas. S tem so turisti, ki se hočejo voziti z železnico, takorekoč prisiljeni, peljati se iz Neapolja z vozom tvrdke Cook in sin.

Ker pa je potovanje na Vezuv zelo udobno, obišče dandanes Vezuv mnogo potnikov, in sicer ne samo pravih turistov, temuč tudi mnogo takih potnikov, ki sicer gledajo gore samo od spodaj. Na Vezuv gredo celo taki, ki hočejo priti na vrhunec brez najmanjšega truda. Od vrhnjega kolodvora do kratra se pride v četrto ure, in sicer po zložni stezi in le zadnjih 20—25 m po strmem pobočju in po spolzkem pepelu. Komur pa je odveč hoja te četrтинke ure ali kdor noče hoditi peš v družbi z drugimi ljudmi, si najame stol (portantino), na katerem ga neso na vrhunec. Drugi si pa zopet najamejo vodnika (ajuti), ki jih mora vleči na vrh. Nekateri pa si najamejo kar dva, prvi jih mora vleči, a drugi potiskati. Sicer je pa tu že stara navada, da vlečejo vodniki turista po vrvi na goro; o tem nam pripoveduje Goethe, ki se je tudi dal vleči 6. marca 1787. l. na Vezuv.

V začetku se je vila steza skozi rodovitne vrtove in bogate vinograde, vmes pa je zopet štrlelo črno kamenje in napol preperela žlindra. Pozneje smo zopet hodili med raztresenimi, a še majhnimi pinjami. V eni uri pridemo v grozovito puščavo črnega, razjedenega kamenja in žlindre. Kmalu potem nama pokaže vodnik majhno kotlovino in nama razjasni, da je bil to krater ob erupciji v letu 1631., ki je bila za znano erupcijo v letu 79. najsilnejša.

V Rathovi geološki črtici sem čital, da je ta krater iz predzgodovinske dobe. Videti pa je tu od strahovite erupcije leta 1631. še mnogo ostankov lave i. dr. Nekdanji krater je kazalo le razjedeno kamenje ter žindra.

Mudili se nismo dolgo pri tem kratru, temuč smo plezali dalje navzgor. Imeli smo že lep razgled na observatorij, ki leži 676 m visoko. Meteorološki observatorij ima električne in magnetne aparate in seizmograf za naznanila potresov. Tu je zaznamoval Palmieri med nevarnim izbruhom Vezuva dne 26. aprila 1872. l. srčno svoja opazovanja. Tostran observatorija smo opazovali lavo iz l. 1858., ki je še dandanes kompaktna ter v nekaterih krajih črez 1000 m široka in napolnjuje Fosso Grande 50 m visoko. Sploh je vse južno pobočje Vezuva preplavljeno z lavo ter pokrito s pepelom. Največkrat pa lava, ko se ohladi, razpade ter naredi strašno puščavo.

Plezali smo vedno više in mnogokrat smo krenili s steze in plezali kar po najbližji poti navzgor. Navadno se čita v potopisih o Vezuvu, da so tla krušna ter da noben korak ni stanovit. A ta dan tla niso bila spolzka, ker je prejšnji dan močno deževalo. Na bolj strmih krajih pa smo tudi ta dan morali oprezno lesti navzgor. Vendar nismo šli po poti, po kateri hodijo drugi turisti na Vezuv, namreč do spodnje železnične postaje, temuč kar naravnost navzgor.

Naj opišem še nekoliko našega vodnika. Bolj male nego srednje rasti se mož v obleki ni razlikoval od drugih Italijanov v laških pristaniščih. Oblečen je bil prav tako, kakor da bi šel v eno uro oddaljen kraj ob obrežju. Celo palice ni imel s seboj, a tudi nahrbtnika ne. Naložil sem mu torej svoj nahrbtnik ter mu oddal pozneje tudi suktnjo, ko sem se začel potiti. Priznati se mu pa mora, da je hodil prav dobro, da, mnogokrat celo prehitro, da si ni bil več mlad. Iz njegovega govorjenja se je razvidelo, da je že mnogo let voditelj. Naučil se je bil pri tem od raznih jezikov par fraz, ki jih je prav rad rabil. Tudi je bila njegova italijanščina še večinoma razumljiva, ker se je trudil z nama počasi in razločno govoriti. A kakor hitro je govoril s kakim domačinom, potem pa ga zopet nisva razumela ne besede; neapoljski dialekt je namreč tujcu težko razumljiv. Naglašajo večinoma sredo besede, a začetek in konec zanemarjajo in skrajšujejo. Mnogokrat zvežejo tudi dve besedi v eno. Tako mi odgovori vodnik, ko ga vprašam, koliko časa bomo hodili do vrha, „unor“ (namesto: una ora).

Kakšna razlika med opravo tega vodnika ter med modelom vzornega francoskega vodnika na izložbi turistike na svetovni razstavi v Parizu! Ako si si ogledal svetovno razstavo v Parizu in hodil mimo množice razstavnih privatnih poslopij blizu Eifflovega stolpa, ti je zaštrlel kar nenadoma nasproti ledenik. Čudoma si se oziral in šele sčasoma si se domislil, da je to le panorama. Nehote si zavil vanjo. Ko si plačal vstopnino, si si ogledal spodnje dele te velikanske slike. Kolikor više pa si šel po stopnicah, toliko više dele si natančno lahko opazoval. Panorama je bila res krasna, ena najlepših izmed velike množice vseh panoram.

V istem poslopju je bila tudi spredaj turistična izložba, ki jo je razstavil „Club Alpin“. Razen raznih slik, koč in pokrajin, poročil observatorija na Mont Blancu, geoloških in mineraloških zbirk, nagačenih živali in ptic, ki živijo na visokih gorah, reliefov raznih pogorij je bilo razstavljeno tu tudi orodje turistov ter njih oprava.

Krasne in mnogoštevilne so bile razne slike planinskih koč, še bolj pa raznih pokrajin. Zanimiva pa je bila tudi razstava observatorija na Mont Blancu v višini 4365 *m* ter modeli te koč brez strehe. Razen Francoskih Alp so se videle tudi slike iz Švice, osobito Matterhorn, dalje iz Pireneja, a skoro najbolj mi je prijala zbirka iz Kavkaškega pogorja, namreč Adai Koha.

Razno orodje in opravo so razstavile razne tvrdke. Obleka francoskih turistov se od naše ne razlikuje mnogo, le da na glavi nosijo neke vrste čepico namesto našega klobuka, kar se mi zdi udobnejše. Mehka čepica se namreč oprime glave in ni se torej bati, da bi jo v viharju odnesel veter. Tudi mnogo gorskih črevljev sem videl tu. Opazilo se je lahko, da tudi Francozi ne porabijo več mnogo žrebljev nego pred leti; zabitih je bilo na peti največkrat po 5 zelo dolgih in ostrih žrebljev.

Zelo očitni so bili modeli francoskih vojakov (chasserjev), ki se morajo vojskovati v goratih krajih. Njih obleka je za gore kaj pripravna. Nič manj zanimivi so bili modeli vzornih francoskih vodnikov. Za nižje gore, kakor Vezuv, je bila obleka sledeča: kratke žametaste hlače, lepe črne nogavice, šilasti gorski črevlji, bela platnena srajca, visok ovratnik, manšete, žametasta kratka suknja, na glavi elegantna čepica, rokavice, v roki gorska palica, a na hrbtu pripraven, čeden nahrbtnik — res, pravcati gigerl-vodnik.

Zelo zanimiva je bila razstava Club Alpina in panorama Mont Blanca. Priznati pa moram, da sem veliko več pričakoval. Tako je bila turistična izložba na deželni razstavi v Innsbrucku l. 1893. skoro obsežnejša nego pariška. Vzrok temu je bila administracija svetovne razstave sama. Turistike namreč niso uvrstili v nobeno skupino, v noben razred ter jo prepustili kar zasebni izložbi. Turistika na Francoskem, kjer je le majhen del dežele gorat, ni še na isti stopinji kakor v alpskih pokrajinah.

Toda vrnimo se zopet k popotovanju na Vezuv!

V dveh urah smo prišli skoro 1000 *m* visoko. Ko se pa malo ustavimo, nam obilno poplača naš trud pogled na Neapolj. Zlati žarki jutranjega solnca so ravno obsevali strehe hiš, ki se amfiteatralno kopičijo na Monte di Posilipo in Monte Calvario ter se raztezajo tja do hribov Vomero Capodimonte in S. Maria del Pianto. Še lepši pogled je bil na griče Camoldi, dočim so bili vrhunci Apenin na severu in severovzhodu večinoma še v megli. Predivno pa se je pred nami razprostirala neapoljska luka v vsej svoji krasoti. Luka se razteza od Misinskega rtiča do Punta della Campanella v dolgosti 135 *km*. Z daljnogledom smo tudi lahko opazovali mične otoke v luki, namreč Capri, Ichia in Procido. Nič manj krasen razgled pa je bil na Pompeji ter dalje na Sorrento ter proti gori S. Angelo.

Med potjo so nas tudi zanimale razne rudnine, katerih ima Vezuv mnogo, kar pri vulkanih ni običajno. Rudnine se pridružujejo basaltskim kamenom, a novejšje iz granita, sienita in apnenika so spinel, humit, volastomit, avgit, granat, vesuvian, mejonit. Iz starejše erupcijske dobe pa so: cirkon, nefelin, sodalit, sanidin, ortit, titanit. Najbolj razširjena in najvažnejša rudnina pa je levistofir, v katerem se takoj lahko spoznata levcit in avgit, ki imata v sebi kalij, apnenik, magnezijo, železo in sploh snovi, ki izdatno pospešujejo rodovitnost vezuvskega podnožja, da ob toplem južnoitalijanskem solncu bogato rodi izborno, a težko vino Lacrimae Christi.

(Konec prihodnjič.)

Društvene vesti.

Darila. Osrednjemu društvu: banka Slavija 100 K. Srčna hvala!

Novi člani. Osrednjega društva: Žužek Fran, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano; Pollak Janko, tovarnarja sin v Ljubljani. — Češke podružnice: Mestna občina Kraljevi Vinogradi (ustanovnica); Zanklova Ana, učiteljica v Pragi; Tichý Ladislav dr., odvetnik v Pragi; Leifer I., rač. ravnatelj v Pragi; Protivenský Hubert, tov. oskrbnik v Hospozinu; Stanek V., veletržec v Pragi; Baumgartl Vaclav, brivec v Kralovicih; Janda Karel, kaplan na Žižkovu; Hynek Ana, učiteljica na Žižkovu; Jelinková-Doubková Ružena v Pragi (ustanovnica); Ženišek Boh. na Dunaju; Linder Jaroslav, knjigovodja v Cerhenicah; Čalounova Vera, učiteljica v Kralj. Vinogradih; Folberger Julij, revident na Dunaju; Krejčova Zdenka, učiteljica v Pragi; Bousek Fr. dr., minist. tajnik na Dunaju; Veselý Roman, uradnik deželne banke v Pragi; Kabeš Fr. dr., odvetnik v Pragi; Plivova Marija, učiteljica v Pragi. — Podravske podružnice: Marin Stanko, c. kr. vadnični učitelj v Mariboru. — Radovljiške podružnice: Šivic Anton, gozd. pristav v Murauu. — Ziljske podružnice: Mahrhofer Janez, provizor na Gozdanjah; Singer Štefan, župnik v Logavesi; Serajnik Ivan, kaplan v Prevaljah; Šlajher Miha, gostilničar v Logavesi; Vidovic Janez, kanonik v Celovcu.

Otvoritev novega pota in zavetišča na Grmadi nad Medvodami bo v nedeljo, dne 26. t. m. Odhod iz Ljubljane, oziroma Šiške z zjutranjim vlakom do Medvod, odtod preko Sv. Katarine na vrh Grmade, kjer bo ob 12. uri otvoritev zavetišča. Odtod z Grmade na Sv. Katarino k „Turistu“ in potem čez Babni dol v Št. Vid. Za jed in pijačo bode poskrbljeno pri Sv. Katarini in na Grmadi. Gostje z Gorenjskega lahko pridejo čez Škofje Loko in Puštal po Hrastniški dolini preko Tolstea na Grmado. Pot je na novo prav skrbno rdeče zaznamenovana. — Razgled z Grmade je velekrasen, tura prav planinska, a za vsakogar lahka.

Češko kočo je obiskalo letos do dne 14. septembra 314 turistov (lani 252); med njimi je bilo 218 Čehov, 77 Slovencev, 28 Nemcevin 1 Anglež.

Češka podružnica je zgradila letos pot na Vernikov Grintavec in pa novo pot z Jezerskega skozi Zgornjo Kočno k Češki koči, razen tega od Češke koče stezo na Mala Vrata. Končno je pričela graditi pot od Turskega žleba v Mrzli dol, s katero se skrajša pot za celo uro, ne da bi hodil kaj niže.

Predavanje. Dne 29. septembra t. l. je predaval na prvem letošnjem planinskem večeru v „Narodnem domu“ v Ljubljani ravnatelj c. kr. kmetijske družbe, gospod Gustav Pirc, o Danski in zlasti o življenju Dancev-kmetov. Izvrstni govornik je z živahno besedo predočil poslušalcem vse kulturne in politične razmere na Danskem vobče in natančno popisal takozvane ljudske visoke šole v tej v vsakem oziru napredni deželi. Razkazal je tudi prirodne in zgodovinske zanimivosti Danske po slikah ter zanimivo očrtal domače in gospodarsko življenje ondotnih kmetov, ki so vzor naprednosti, delavnosti in varčnosti ter dejanskega domoljubja. Prezanimivo in velepoučno predavanje je vsem vrlo ugajalo.

Vremensko opazovališče na Kredarici (2515 m). Meseca julija t. l. Srednji zračni tlak 557 mm, najvišji 561 mm (7.), najnižji 550 mm (11.). — Srednja toplina +7 °C, najvišja 20·4 °C (27.), najnižja 1·6 °C (12.). — Srednja relativna vlaga 88 %. — Padavine je bilo v 15 dneh 163·7 mm. Dvakrat je snežilo, desetkrat je pokrivala megla gorovje, štirikrat je razsajal vihar. Neviht ni bilo. Radi megle in dežja je bilo le 12 dni ugodnih za turistiko. Prevladovali so severno-zapadni vetrovi. — Meseca avgusta. Srednji zračni tlak 556·49 mm, najvišji 560 mm (6.), najnižji 551·5 mm (12.). — Srednja toplina +5·9 °C, najvišja +19 °C (7.), najnižja —4·4 °C (13.). — Srednja relativna vlaga 88 %. — Padavine je bilo v 13 dneh 129 mm, največ 32·4 mm (17.). Snežilo je dvakrat, meglenih dni je bilo 7. Štirikrat je razsajal vihar. Neviht ni bilo. Prevladovali so severozapadni vetrovi. Za turistiko je bilo vreme precej ugodno. V koči se je oglasilo tudi 175 turistov, dočim jih je bilo meseca julija radi slabega vremena in velikega snega samo 31.

Raznoterosti.

Urbas, triglavski vodnik. Dne 6. septembra t. l. je plezal Dunajčan g. Petermichel s svojo gospo na Triglav. Prekoračil je že sedlo med Malim in Velikim Triglavom ter že stopal više proti vrhu. Tu se mu odtrga nahrbtnik ter se vali proti Bohinjski strani po navpični strmini, a obstane na globokem snežišču. V nahrbtniku je imel ves provijant in 200 K denarja. Žalosten se vrne v kočo na Kredarico, kjer so se ravno mudili nekateri člani Slov. plan. društva in vodnik Fr. Urbas. Vrli vodnik se takoj ponudi, da gre iskat nahrbtnik. Odpravi se na Mali Triglav in dospe brzo po nevarni steni na snežišče ter se povrne v dveh urah nazaj v kočo z nahrbtnikom. Dunajski turist takoj pogleda za denarnico ter najde vse v redu. Razbile so se seveda nekatere stvari, a denar je bil rešen. Gospod Petermichel je radostno nagradil vrlega vodnika ter ni mogel prehvaliti poštenosti naših vodnikov. Pripovedovali smo mu, da to ni nič izrednega, ker poštenost je pri nas doma. Da bi ostalo tako tudi v bodoče! Takí slučaji so v čast našim pogumnim in poštenim vodnikom.

Morsko oko, slikovito jezero v Tatrach, je bile doslej predmet dolgotrajnih prepиров med Ogrsko in Galicijo. Letos je dognal mednarodni sod, da pripada Morsko oko h Galiciji.

Književnost.

Ljubljanski grad in promet s tujci. Ponatisk iz „Gorenjca“ št. 30.—34. V Kranju 1902. Založil pisatelj. Tiskal Iv. Pr. Lampret v Kranju. — Dobrodošla nam ta 24 strani obsegajoča brošurica s štirimi lepimi slikami (Ljubljana, Bled, Bohinjsko jezero, Vhod v Postojnsko jamo), ki jim je priloženo poučno besedilo, obravnava v petih oddelkih o osnovi **Vseslovenskega planinskega društva**. Krasno idejo smo že v avgustni številki „Plan. Vestnika“ iskreno pozdravili in priporočili razpravo o njej vsem v resno premišljevanje in uvaževanje. Neznani pisatelj se je postavil na narodnogospodarsko stališče in s tega stališča, ki edino donese rešitev Slovincem v narodnem in gospodarskem oziru, razmotriva velikansko korist turisticke, prometa tujcev. Zato pozivlje v prvi vrsti mesto Ljubljano, naj začne ona akcijo za obilen promet tujcev s tem, da jim poskrbi dovolj udobnih stanovanj, da jim komfortno priredi dohod na ljubljanski Grad in tudi komfortno bivanje na Gradu, ki mora vsekakor postati in ostati last mestna. Akcijo mesta Ljubljane pa naj podpira tudi deželni zastop, ki je zlasti poklican, da pospešuje blagostanje občin. Na ta način bi postala Ljubljana, ki nadkriljuje po svoji prirodni in zemljepisni legi večino mest, središče za promet tujcev v slovanskem, pa tudi mednarodnem oziru. „Slovensko plan. društvo“ pa pozivlje pisatelj, naj raztegne svoje delovanje čez meje slovenske v obliki Češke podružnice, kajti ta oblika najhitreje in najizdatneje pospeši reklamo za naše krasne pokrajine in dovede vso akcijo do sijajnih uspehov.

Tudi mi kličemo s pisateljem: Zatorej vsi možje na krov, na edino gospodarsko in resno delo — **to je na povzdigo prometa tujcev** — ki bode koristilo meščanu, ki bode pa dokaj koristi do našalo tudi našemu kmetu!

Cene vozovom iz Kranja na Jezersko. Enovprežni voz: do Povšnarja 6 K, do Fuchsa 8 K, do Kanonirja 10 K, do Jezerskega 12 K. — Dvovprežni voz: do Povšnarja 10 K, do Fuchsa 14 K, do Kanonirja 16 K, do Jezerskega 20 K. Veliki družbinski voz (za 8—10 oseb) stane do Jezerskega 24 K. — Vozove preskrbuje „Kranjska podružnica“ Slov. plan. društva, oziroma njen tajnik g. Fran Ks. Sajovic v Kranju.

Izletnikom v Savinske planine na Stajerskem priporočamo gostilnice naših članov, in sicer: v Rečici na Paki gostilnico na pošti (g. Jože Krajnc); — v Mozirju gostilnico na pošti (g. Anton Goričar) in hotel Tribučev (g. Srečko Tribuč); na Ljubnem gostilnice g. Fr. Ks. Petka, g. Al. Klemenška, pd. Režala, in g. Janeza Ermenca, pd. Ledeničarja; — v Lučah gostilnici pri Raduhi (g. Norbert Zanier) in pri Mežnarici (Ana Planinšek); — v Solčavi gostilnici g. Antona Herleta, pd. Vitežiča, in g. Kristijana Grmela, pd. Šturma. Postrežba je povsod izvrstna. Povsod se dobe tudi sobe. Turisti, podpirajmo v prvi vrsti le naše člane!

Poziv na IV. tekmovalno slikanje.

Odbor amateur-fotografov „Slov. plan. društva“ pozivlje s tem častite člane, da so blagovoljno udeleže tekmovalnega slikanja za leto 1902.

Spored je: 1.) Planinsko slikanje, 2.) pokrajinsko slikanje, 3.) razne študije in slike.

Slike, izvršene v dobi od 1. jan. 1902. do 1. nov. 1902. leta, se bodo obdarovale z raznimi diplomami, katere jim pripozna posebna v presojo slik določena komisija.

Gg. amateurje opozarjamo na to tekmovanje in jih prosimo, da se ga obilo udeleže ter svoje slike pošljejo najkasneje do 30. novembra 1902. leta odseku amateur-fotografov „Slov. plan. društva“ v Ljubljani.

Fotografi po poklicu so izključeni.

Odsek amateur-fotografov „Slov. plan. društva“.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K. Vseučiliščniki plačajo 3 K letnine in so prosti vpisnine.

„Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih, pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod Trančo, in pri gospodu J. Lozarju, trgovcu na Mestnem trgu v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Nahrbtnike in gorske palice

prodaja trdka

AVGUSTA AUERJA naslednik IVAN KORENČAN

Stari trg št. 5. * Ljubljana. * Stari trg št. 5.

Nahrbtniki po 2 K in 2 K 40 h. — Gorske palice po 1 K 60 h.

Peternelov dom na Bledu

priporoča vsem letoviščnikom in izletnikom

svoje ugodne sobe in svojo restavracijo.

Kuhinja je izborna. Točijo se najboljša dolensjska in istrska vina in budejeviško pivo iz akcijske pivovarne.

Bivanje za daljšo dobo je za časa naznaniti.

Lastnik: **Jakob Peternel**, župan blejski.

Sangrad pri Kranju

ob železniški progi Ljubljana-Trbiž.

Letovišče za tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami, v samoti, 465 metrov nad morjem Vsakovrsten komfort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente.

Sezona od maja do oktobra.

Cena šest kron na dan za zdravo in tečno hrano z vinom, za stanovanje, zračne, pečene, solčne, gorke in mizle kopeli ter električno razsvetljavo.

— Dvakrat na teden obišče zdravnik letovišče. —

Lastnik dr. E. Globočnik v Kranju.

FRANC ČUDEN

urar v Ljubljani na Mestnem trgu

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilk. Vsi izdelki so priznani izvrstni in poceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

— Ceniki na zahtevanje brezplačno —

J. BONAČ

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte,

priporočam vljudno svojo

trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled. V svoji knjigovезnici izdelujem vezi preproste in najfinejše.

Prevzemljam izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah. Imam veliko zalogo vedno najnovejših razglednic.

— Edina zaloga svinčonikov družbe sv. Cirila in Metoda. —

Tvornica kartonaže z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle

Prekupnikom velik popust.

Karla Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko zalogo planinske oprave: krampeže, svetiljke, cepine, dereze itd., potem raznovrstno železnilno za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše orodje za rokodelce in vse vrste poljedelskih strojev.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah šte. 9

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IYAN SOKLIC

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo klobukov, posebno lodnastih za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

AVGUST AGNOLA,Najnižje cene.

steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13.

Najnižje cene.

Velika zaloga stekla, porcelana, zreal, okvirov in vseh drugih v steklarstvu spadajočih predmetov.

LJUBLJANA→ **J. LOZAR** ←Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo turistovskih srajc, turistovskih, kole-sarskih in lovskih dokolenic, lovskih volnenih jopičev, zimskih in letnih nogavic, zavratnic itd. Fino moško perilo in spodnja obleka.

Nahrbtniki po 5 K komad. — Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo reelno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

FOTOGRAFIJA

je gotovo najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince preskrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo **papirja ter pisalnih in risalnih potrebščin.****JOS. PETRIČ.**

V Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 4.

ADOLF HAUPTMANN

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna oljnatih bary, firneža, laka in kleja.

→ Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov. ←